

EXPRESS

WIECZORNY ILUSTROWANY.

ROK VI. | ŁÓDZ, WTOREK, 10 KWIETNIA 1928 ROKU.

CENA NUMERU 20 GROSZY.

NR. 100

Policja na zjeździe wolnomyślicieli. Po skrupulatnej rewizji aresztowano 37 osób, które osadzono w areszcie.

Łódź, 10 kwietnia.
Dzisiejsza „Republika” przyniosła już wiadomość o rozwiązaniu przez policję ogólnokrajowego zjazdu wolnomyślicieli, który obradował od dwóch dni w Łodzi w lokalu związku pracowników handlowych przy Alejach Kościuszki 21. W świetle zebranych przez „Express” nowych szczegółów, sprawa ta przedstawia się następująco:

Wczoraj w godzinach wieczornych, gdy wszystkie komisje zjazdowe już ukończyły swe prace i na sali z pośród 140 delegatów pozostało 37 osób, do lokalu wkroczył większy oddział policji, który przystąpił do gruntownej rewizji.

Rewizja ta została spowodowana nie dopełnieniem pewnych formalności prawnych, oraz wyraźną tendencją komunistyczną obradującego zjazdu wolnomyślicieli.

Po kilkugodzinnej rewizji, wszystkich znajdujących się na sali delegatów samochodami ciężarowymi przewieziono

Straszna katastrofa w Akw zgranie

Berlin, 10 kwietnia.
O strasznej katastrofie donoszą z Akwizgranu. Około godziny 4-tej pękła wielka rura gazowa przy ulicy Wiesenstrasse. Gaz przeniknął do piwnicy jednego z domów i wznosząc się coraz wyżej, zagroził drogę rodzinom, które uświadomiwszy sobie niebezpieczeństwo, chciały z domu uciekać. Mieszkańcy tego domu zawdzięczają ocalenie przybyciu straży ogniowej, która za pomocą drabin zniosła ich z wyższych pięter. W ten sposób ocalono 9 osób, ale 4 inne uległy groźnemu zatruciu gazem.

Kiedy straż ogniowa przejeżdżała, nagle otworzyła się w ziemi wielka szczelina, z której buchnął olbrzymi płomień. Gdyby nie to, że straż ogniowa była na miejscu, to wybuch wielkiej ilości gazu mógłby wywołać jeszcze okropniejsze skutki. Jednakże nie na tem skończyło się trujące działanie gazu, przenikające z pękniętej rury.

Dopiero rano stwierdzono, że gaz do stał się do domu, leżącego po drugiej stronie tej samej Wiesenstrasse. Około 10 i pół zwrócono uwagę na niezwykły spokój w suterynach tego domu. Okazało się, że gaz zatruł na śmierć rodzinę złożoną z ojca, matki i dwóch córek 18-to i 20-letniej. Ojciec w ostatniej chwili zapewne obudził się, poczuwszy zapach gazu i przycołgał się do sypialni, gdzie spoczywały jego córki, aby je obudzić, ale tu opuściły go siły. Znalaziono go z jedną z córek na ramieniu.

Aresztowanie agenta policji śledczej.

Bielsko, 10 kwietnia.
Agent policji śledczej Krieger został aresztowany i odstawiony do więzienia w Cieszynie. Krieger oskarżony jest o szereg nadużyć i wymuszeń, datujących się jeszcze z lat ubiegłych.

do gmachu komendy policji przy ulicy Kilińskiego.

Policja zdobyła szereg dokumentów, świadczących o tem, iż zjazd wolnomyślicieli zajmował się również propagandą antypaństwową.

Jak się dowiadujemy wszystkich zatrzymanych osadzono po dłuższym badaniu w areszcie przy urzędzie śledczym.

Władzę policyjną w dalszym ciągu prowadzą energiczne dochodzenia, którego wyniki narazie są trzymane w tajemnicy.

Prawdopodobnie szereg osób z pośród aresztowanych zostanie zwolnionych po ukończeniu śledztwa, jednakże niektórzy uczestnicy zjazdu wobec znalezienia kompromitujących dokumentów pozostaną w więzieniu.

Lojalna współpraca rządu i Sejmu.

Wywiad z marsz. Daszyńskim w prasie zagranicznej.

Wiedeń, 10 kwietnia.
„Neue Frei Presse” opłaza wywiad z marszałkiem Sejmu Daszyńskim, który oświadczył iż już dzisiaj może stwierdzić że rząd Marszałka Piłsudskiego zachowuje się wobec nowego parlamentu najzupełniej lojalnie i rzeczowo.

Rząd, który w poprzednim Sejmie nie brał udziału ani w obradach plenum ani też w komisjach, obecnie pracuje w komisji budżetowej z całym sztabem urzędników ze szczególną wielką pilnością.

Jako dobry omen należy podkreślić, że rząd referentem komisji budżetowej udziela na żądanie jak najdokładniejszych informacji.

Nieudany wiec komunistyczny

Poseł Bittner usiłował dwukrotnie przemawiać w Pabjanicach do robotników.

Pabjanice, 10 kwietnia.
Pełnomocnicy listy występującej pod nazwą „Jedność Robotnicza” zwołali w dniu wczorajszym na godzinie 11-a przed południem masowy wiec na Nowym Rynku w związku z wyborami do rady miejskiej (donosimy o tem na innym miejscu).

Już o godzinie 9-ej zrana zaczęły się zbierać na rynku grupki robotników, oczekujących otwarcia wiecu, a o godzinie 11-ej rozległy plac rynkowy był przepelniony.

Nagle na trybunie zjawił się poseł Bittner (wybrany w Łodzi z listy nr. 57) i począł przemawiać do zgromadzonych. Powiadomiona o tem policja, zjawiała się natychmiast na rynku i rozprędkowała wiecujących, nie pozwalając posłowi Bittnerowi kontynuować swego przemówienia.

Komunistyczny poseł nie dał jednak za wygraną i wprost z wiecu udał się

do sali Rengelbarda, gdzie podówczas odbywał się wiec niezależnych socjalistów. Wraz z posłem Bittnerem wdarda się na salę grupka komunistycznej młodzieży, domagająca się od przewodniczącego wiecu, aby udzielił głosu posłowi Bittnerowi.

Przewodniczący wyraził zgodę i zaczął przemawiać przytem, że udzieli głosu posłowi Bittnerowi po skończonej mowie przedstawiciela niezależnych socjalistów.

Jednakże gdy mówca skończył przemówienie przewodniczący rozwiązał wiec. Wówczas poseł Bittner stanął na ławce i wśród ogólnej wrzawy począł przemawiać do zgromadzonych.

Prawdopodobnie nie obezłoby się bez większych awantur, gdyby w odpowiedniej chwili nie nadeszła policja, która uczestników wiecu wydalła z sali.

Poseł Bittner po nieudanym występie wszedł natychmiast do tramwaju i odjechał do Łodzi.

Możliwość rewolucji w Grecji.

Wiedeń, 10 kwietnia.
Dzienniki wiedeńskie otrzymały depesze z Aten, z których wynika, że Grecji grozi rzekomo niebezpieczeństwo wybuchu rewolucji komunistycznej. Na wypadek rewolucji wojska jugosłowiańskie mają zająć kilka portów greckich. Wiadomości dzienników wiedeńskich nie zostały dotychczas potwierdzone przez rządowe koła greckie.

Ameryka wzywa do paktu przeciw wojnie.

Nowy Jork, 10 kwietnia.
Departament stanu spraw zagranicznych wydał komunikat, w którym podaje, że Stany Zjednoczone i Francja jeszcze w bieżącym tygodniu wyślą notę do mocarstw, a między nimi do Polski, w której wezwą mocarstwa do rozejścia w sprawie zaparcia paktu przeciwwojennego, podobnie jak Stany Zjednoczone i Francja.

Udszkodowania

za towary zarekwirowane przez Niemców.
Otwarcie sesji mieszanego trybunału.

Łódź, 10 kwietnia.
Jak się dowiadujemy, w tych dniach została otwarta w Paryżu sesja mieszanego trybunału polsko - niemieckiego pod przewodnictwem prof. Luchaneta w sprawie odszkodowań za towary, zarekwirowane przez Niemców w Łodzi podczas okupacji. Jak wiadomo straty kupców łódzkich wynoszą bająskie sumy. Interesów polskich broni sędzia Namietkiewicz oraz występujący z ramienia rządu pp. rzeczoznawcy Sorecki, Sobolewski i Garnowski.

Specjalne zainteresowanie budzi sprawa firmy L. K. Poznański, która może stać się precedensem dla innych tego rodzaju spraw. Z ramienia firmy występuje adw. Wittenberg z Warszawy i de Monzie, brat ministra francuskiego.

Samobójstwo pollejanfa w Warszawie.

Warszawa, 10 kwietnia.
W niedzielę o godzinie 6-ej popołudniu licznych spacerowiczów w parku Skaryszewskim zaalarmowały strzały rewolwerowe.

Oczom nadbiegłych przechodniów przedstawił się straszny widok: na lawce leżał mężczyzna w mundurze policyjnym, brocząc obficie krwią. Obok niego szczał rewolwer.

Zawezwano natychmiast pogotowie i zaalarmowano pobliskie posterunki policyjne.

Przybyły lekarz pogotowia stwierdził zgon.

Dochodzenie policyjne ustaliło, że denatem jest posterunkowy II kom. PP. Edward Kupisz, służący w policji od chwili powstania Rzplitej.

Powodem samobójstwa były b. ciężkie warunki materialne denata oraz nieuleczalna choroba żony.

S.p. Kupisz pozostawił 6-cioro nieletnich dzieci!

Wielki pożar w Stanach Zjednoczonych.

Nowy Jork, 10 kwietnia.
Wielki pożar rafinerii naftowych oraz cystern olejów mineralnych wyrządził szkody w porcie Regla w pobliżu Hawanny wynoszące 4 miliony dolarów. Wielki statek wojenny Stanów Zjednoczonych „Wyoming” oraz statek wojenny wyspy Kuby, brały udział w akcji ratunkowej, w czasie której 80 marynarzy poniosło śmierć.

Degradacja islamu w Turcji.

Angora, 10 kwietnia.
Na żądanie dyktatora Turcji Kemala Paszy zgromadzenie narodowe przyjęło ustawę, zmieniającą stanowisko prawne religii mahometańskiej w republice tureckiej.

Skreślono obowiązujący dotychczas, w Turcji paragraf konstytucji, głoszący, że „religia państwową jest islam”.

Zmieniono również wyraz początkowej formuły przysięgi składanej przy obejmowaniu urzędu przez prezydenta republik i posłów do parlamentu.

Zamiast zaczynającego dotychczas rotę przysięgi słowa: „przysięgam”, obowiązująca ma na przyszłość formuła zaczynająca się od słów: „Daję słowo honoru”.

Ziemia drży w Turcji.

Konstantynopol, 10 kwietnia.
W wielką sobotę nawiedziło Smyrnę ponowne trzęsienie ziemi, które siłą i rozmiarami zniszczenia dorównywało pierwszej katastrofie. Nowa ta katastrofa spowodowała ruiny około 120 domów. Ofiary w ludziach są niewielkie z tego względu, iż ludność jeszcze w piątek wieczorem, odczuwszy słabe wstrząsy, opuściła swe mieszkania i obozowała pod gołym niebem.

Zapalenie ślepej kiszki szerzy się ostatnio coraz bardziej.

W ostatnich 9 latach śmiertelność wzrosła o 90 procent.

Prof. Keysser w „Berl. Tagebl.” zabiera głos w bardzo ważnej dla ludzkości sprawie pisze mianowicie o spustoszeniach, dokonywanych przez chorobę ślepej kiszki. Okazuje się, że przynajmniej w Niemczech — śmiertelność z powodu ślepej kiszki wzrosła od r. 1919 do 1927 u mężczyzn o 90 proc., a u kobiet o 60 proc.

Okazuje się przedewszystkiem że wysoka śmiertelność jest wynikiem tego iż bardzo wielu chorych zupełnie nie operowano. Wiadomo, że przy zapaleniu ślepej kiszki operacja w odpowiednim czasie jest wszystkim, gdyż na 10 tysięcy operowanych umiera zaledwie 0,54. Wszystkie niemal wypadki śmierci po operacji ślepej kiszki przypisać należy temu, że operacja była robiona zbyt późno, to znaczy nie w ciągu 12 do 24 godzin od początku choroby.

Istotą zapalenia ślepej kiszki jest ostre ropne zachorzenie błony kiszkowej wyrostka robaczkowego. Ten wyrostek robaczkowy jest więc głównym siedliskiem choroby. Gdy się doń dostaną jakieś twardsze rzeczy lub obce ciała (pestki, igły, skorupki naczyń itp.) powstaje zapalenie. Niebezpieczne jest ono szczególnie z powodu skorupki, czy też emalii z naczyń kuchennych, bo uszkadzają one błonę śluzową kiszki.

Skoro tylko w wyrostku robaczkowym powstaje ropa, może się ona usunąć przez kiszkę, wtedy ostre objawy chorobowe ustępują, lecz pozostają mimo to przemiany w postaci zrostów i uszkodzeń błony śluzowej. Gdy jednak ten odpływ ropy jest niemożliwy bądź z powodu wadliwego położenia wyrostka, bądź też z powodu znajdowania się w nim ciał obcych (owych pestek itp.), wtedy ścianki wyrostka robaczkowego pękają w ciągu 12 do 24 godzin wskutek zapalenia ropa wylewa się do jamy brzusznej i powoduje zawsze niemal śmiertelne zapalenie błony brzusznej.

Zapalenie ślepej kiszki spada na człowieka całkiem niespodzianie, przy najlepszym zdrowiu. Pierwsze jego oznaki — to bóle żołądka, mdłości i podwyższona temperatura. Nudności prowadzą nieraz do wymiotów, a ciepłota ciała waha się między 37 a 38 stopniami. Bywają jednak wypadki, że organizm zachowuje normalną ciepłotę mimo zapalenia; jeśli więc czujemy zupełnie bez powodu bóle w żołądku i nudności, powinniśmy nawet przy normalnej temperaturze wracać się do lekarza.

W wypadkach wylania się ropy do jamy brzusznej nieraz następuje pozorna poprawa, lecz suchość języka, przyspieszony puls, ziemista cera wskazują wyraźnie na to, że rozpoczęło się zapalenie opony brzusznej, kończące się prawie zawsze śmiercią. Dreszcze zaś, towarzyszące temu objawowi, dowodzą, że ropa przenika już do naczyń krwionośnych

wtedy ratować może tylko natychmiastowa operacja.

Skoro zapalenie ślepej kiszki zostało z pewnością stwierdzone, w ciągu następnych 24 godzin wyrostek robaczkowy musi być usunięty drogą operacji, bo tylko w ten sposób uniknąć można bardzo niebezpiecznego ropnego zapalenia opony brzusznej.

Wprawdzie można wyleczyć zapalenie ślepej kiszki i bez operacji; wtedy jednak mają miejsce zrostnięcia lub skurczenia wyrostka robaczkowego, które prowadzą do nowych przypadłości, jeszcze bardziej niebezpiecznych. Wogóle zaś wyrostek robaczkowy, który raz po długi ostrej chorobie prowadzi do chro-

nicznego zapalenia ślepej kiszki, przejawiającego się w bólach, zaburzeniach w trawieniu, dolegliwościach żołądka, żółci itp.

Usunięcie wyrostka robaczkowego w odpowiednim czasie jest zgoła pozbawione jakiegokolwiek niebezpieczeństwa. Zarzuty przeciwko operacji nie wytrzymują żadnej krytyki dziś, wobec tak olbrzymich postępów w zakresie chirurgii. Przebieg operacji jest bardzo prosty i chory po kilku dniach może już wstać z łóżka. Jest więc naprawdę lekceważnym zdrowia i igramiem ze śmiercią fakt, gdy ktoś zaniedba chorobę i nie podda się operacji we właściwym czasie.

...stinguette, królowa paryskiej rewii, ze swoim nowym partnerem Spadaro.

Pielgrzymka 100.000 kalek do namiotu meksykańskiego lekarza-cudotwórcy.

Do miejscowości Espinazo w Meksyku, ciągną w ostatnich czasach, niby do świętego miejsca, nieskończone długie sznury pielgrzymów. Tam oto bowiem „El Nino Fidencio”, wielki lekarz, uzdrowiciel, rozbił swoje namioty.

Dookoła siedziby cudownego lekarza blisko 10.000 rozmaitego rodzaju rwalidów, kalek, ułomnych założyło również swoje obozy, w których czekają cierpliwie na swą „kolejkę”, umożliwiającą dostatanie się do lekarza.

Fidencio liczy zaledwie 25 lat. Pochodzenie jego jest dość zagadkowe, mimo, że sam utrzymuje, iż rodzina jego ze strony ojca pochodzi z Anglii, ze strony matki z Bostonu. Młody lekarz, którego fama wzrosła w przeciągu krótkiego czasu, a którego zwolennicy liczą się już w tysiące, stosuje w swoich kuracjach dwa rodzaje lekarstw: jedne przeciw chorobom wewnętrznym, drugie przeciw niedomaganiom zewnętrznym.

Poza tem p. Fidencio posiada jeszcze w swym „gabiniecie lekarskim” parę wielkich grubych obcęgów, którymi dokonuje najrozmaitszych operacji zębów. Mimo, że ta „obcęgowa” metoda wydaje się napozór mało zachęcająca, Finencio zastosowuje ją z taką widoczną wyjątkową zręcznością i delikatnością, że wszyscy pacjenci są nim oczarowani. Chorzy zapewnniają masowo, iż nie odczuwają nigdy żadnego bólu, nawet, gdy cudowny lekarz wyrывa im 12 zębów po kolei.

Przez cały Meksyk idzie fama o cu-

downych rezultatach kuracji Fidencia. Podobno — tak głoszą jego zwolennicy — przywraca on słuch dzieciom od urodzenia głuchym, leczy rozmaite kalectwa, przeprowadza nawet zupełnie z punktu chirurgii, prawidłowe operacje. Opowiadają, że nawet prezydent Meksyku, Calles, należy do pacjentów Fidencia.

Dostojnik ów cierpiał na zapalenie nerwów, z którego Fidencio znakomicie go uzdrowił. Wzamięn za to Calles zapewnił cudownemu lekarzowi trwałą opiekę rządu.

Fidencio posiada, zdaje się, jakiś wyjątkowy dar magnetycznego przyciągania do siebie ludzi. I ta siła magnetyczna dopomaga mu do korzystnych wyników przedsięwziętych przez kuracji. Ludzie, którzy przychodzą do Fidencia w roli pacjentów, nie mają już wątpliwości, iż on przyniesie im uzdrowienie.

Wierzą mu ślepo. Wielki wpływ sugestyjny wywiera lekarz-cudotwórca nie tylko na tłumy nieoświeconych. Do pielgrzymów, którzy ściągają pod namioty Fidencia należą liczni znani politycy, przemysłowcy i różne wybitne osobistości meksykańskie.

Czy jednakże skutki „uzdawiania” owego lekarza są trwałe? Trudno w to uwierzyć. Amerykańskim humbugiem wydaje się bowiem wiadomość, jakoby dwie flaszeczki jakiegoś lekarstwa, aplikowane nawewnątrz i nazewnątrz, tudzież para obcęgów, mogły uzdrawiać wszelkiego rodzaju choroby.

Makabrycznym monumtem dla automobilistów w lesie Fontainebleau we Francji jest tablica, przypominająca, iż w tym miejscu wydarzył się śmiertelny wypadek samochodowy.

Tylko dla pięknej płci. Mężczyźni nie przeczytają poniższego do końca.

Biały haft pierze się tak samo, jak biele, tylko z większą ostrożnością. Jeśli zaś chcemy być zupełnie pewne, że haft się nie wystrzępi, należy miejsce zabaf-towanie naszyć z jednej i drugiej strony kawalkiem bawełnianej materji i tak prac. Prasować trzeba na wilgotno z lewej strony i na miękkiej podkładce, aby haft się uwypuklił.

Haft kolorowy należy namoczyć na kwadrans w letniej wodzie z domieszką terpentyny (na litr wody dwie łyżeczki od kawy terpentyny). Potem trze się haft delikatnie i ostrożnie następnie płó-cze w czystej letniej wodzie, a na końcu w zimnej.

Hafty metalowe, to znaczy wykonane złota, srebrna, lub stalową nitką, są obecnie bardzo modne, ale niestety bardzo prędko czernieją. Oto jak należy je odświeżać. Najpierw je czyścić środkiem z gorącego chleba, potem zaś szczotką zwilżoną spirytusem.

Aby powrócić im połysk trzeba je na końcu wyczyścić miłą kredą lub magnezją i następnie suchą szczoteczka, aby nie zostawić pyłu.

Recepta Carusa na zdobycie sławy scenicznej.

Jedna z londyńskich gazet podaje w artykule, w którym autor zastanawia się nad istotą i przyczynami sławy wielkich aktorów i śpiewaków, „receptę”, jaką dał Caruso słynnej australijskiej śpiewaczce Evelyn Scotney. Recepta ta brzmi krótko i lakonicznie:

- głosu 20 procent
- wytrzymałości fizycznej 20 „
- reprezentatywnego 20 „
- wyglądu 20 „
- Rutyny i techniki 20 „
- szczęścia 20 „

Przepis ten musi być snąc bardzo skuteczny, skoro autorem jego jest — jeden z największych śpiewaków świata, człowiek, który cieszył się ongiś niebywałą sławą na obu półkulach.

Zawzięty starzec mści się na rodzinie i po śmierci. Osobliwy testament emigranta.

Przed ćwierć wiekiem wyemigrował do Ameryki niejaki Andrzej Zawadzki, uciekając przed przykremi stosunkami fa milijnymi i rodzinnymi.

Kto tam był winien, — niewiadomo, dość że Zawadzki wyjechał, pozostawivszy dwu małych synków i żonę, która wkrótce zmarła.

Kilka miesięcy temu zmarł w Detroit Zawadzki. Na obczyźnie dorobił się, po siadł majątek wartości około 100 tysięcy złotych i przed śmiercią zapisał go swej siostrze stryjeckiej do której miał szczególną złość, Stanisławie Zawadzkiej, pod tak jednak szczególnymi warunkami, że czynią one sam spadek niejako fikcją.

— Majątek mój — głosi testament, — zapisuję Stanisławie Zawadzkiej, lecz o- bejmie go w posiadanie dopiero wówczas gdy przeżyje moich synów.

Synowie Zawadzkiego liczą obecnie po lat mniej więcej 30, spadkobierczyni zaś — 60 niewielkie więc ma szanse prze- żyć swych młodych kuzynów.

Jak Łódź spędziła święta?..

Oficjalne otwarcie wiosennego sezonu na ulicy Piotrkowskiej. — Porzucmy już ten oklepany deptak! — Sensacja wczorajszego spaceru — dyngus. — Święto panów dorożkarzy. — Wielkanoc na krańcach miasta. — Poświęteczny katzenjammer.

Łódź, 10 kwietnia.

Dzisiaj zrana życie wkroczyło na swe normalne tory. Ulice ożywiły się spieszącymi do pracy ludźmi, sklepy otworzyły swe podwoje, miasto zdjęło ze siebie swe świąteczne szaty i przyodziło się w szaty, codzienny strój.

Przeszły święta...

Przeszły dwa dni wiosennych, roześmianych pogód, na które ludzie czekali z takim utęsknieniem i przez tak długi czas gorączkowo się do nich przygotowywali.

Trzeba jednak przyznać, że Wielkanoc tegoroczna wypadła nie najgorzej.

Przedewszystkiem dopisała nam pogoda. Błękitna kopuła nieba, nieskazana ani jedną chmurką, wznosiła się nad miastem kominów, plaż i wyboistych bruków.

Gwoździem ubiegłych świąt był oczywiście spacer na ulicy Piotrkowskiej, ciągnący się przez cały dzień od wczesnego południa do późnego wieczora.

Ulica Piotrkowska wyglądała imponująco. Różnokolorowy tłum spacerowiczów, skapanych w blaskach złocistego słońca nadawał nieładną powabną najtłoczniejszej ulicy naszego miasta.

Łodzianki uważają święta wielkanocne za okazję do oficjalnego otwarcia wiosennego sezonu. Na ulicach widzieliśmy więc ostatnie najmodniejsze modele wiosennych kapeluszy, wiosennych palt i wiosennych pantofli. O drożyznie tych modeli świadczyły aż nader wymownie wysuszone głowy i zbiedzone miny mężczyzn.

kroczących smutnie ze spuszczoną głową obok swych wiosnianych połowic.

Niemalą trudnością ze świątecznym spacerem miała nasza policja, która w żaden sposób nie mogła utrzymać w ramach chodnika tłoczące się masy spacerowiczów. Tłumy, przewalające się po chodnikach skorzystały w pierwszym dniu świąt z wstrzymanego ruchu tramwajów i kontynuowały spacer na brzegu jezdnii.

Przy tej okazji warto zwrócić uwagę na charakterystyczny szczegół, a mianowicie, że boczne ulice świeciły kompletnie pustkami, podczas gdy na Piotrkowskiej tłok był niemożliwy. Łódź pod tym względem

nie pozbyła się jeszcze swej zaściankowości.

obecny wielkim miastem, gdzie spacer nie ogranicza się tylko do jednej ulicy. Małymi przecież bardzo ładne i jakże szerokie Aleje Kościuszki, czemużby więc tam nie spróbować szczęścia podczas świątecznych spacerów?.. Zostawmy już ulicę Piotrkowską z jej oklepanym deptakiem i wyświechtanymi wystawami, zaczerpnijmy świeżego powietrza w Alejach!

Sensacją dnia wczorajszego był dyngus. Lwią część spacerowiczów stanowiła młodzież w wieku o 8-10 do 15-16 lat, oblewając się nawzajem lepka substancją o wątpliwym składzie.

W tradycyjnym zapale nie liczone są z żadnymi skrupułami, oblewając wodą osoby starsze, wskutek czego w wielu wypadkach doszło do ostrej wymiany słów między przedstawicielami starszego pokolenia i młodocianymi urwisami w czapkach uczniowskich.

Skutki wielkiej tradycji ujawniły się wkrótce w postaci wielkiej kałuży błota na chodniku ulicy Piotrkowskiej.

Najlepiej święta wypadły dla naszych rycerzy bata, którzy korzystając z wstrzymanego ruchu tramwajów w pierwszym dniu świąt, darli skórę z pasażerów co się zowie. Na przyszłość trzeba będzie o tem również pamiętać i zawczasu pomyśleć o środkach zaradczych w celu ukrócenia niczem niezasadzonych apetytów panów dorożkarzy.

Krańce miasta spędziły święta na swój sposób. Główną atrakcją była oczywiście zwiększona z okazji świąt konsumpcja alkoholu. Wczoraj wzmocnione patrole policyjne czuwały pilnie nad spokojem i bezpięknostwem mieszkańców dzięki czemu, jak się zdało.

ilość awantur i bójek była stosunkowo mniejsza.

Mimo to żadna z łodzianek nie odważyła się sama wracać po godzinie 9-ej wieczorem bocznymi ulicami miasta. Trudno, święta muszą mieć również swą złą stronę!..

O frekwencji w kinach i teatrach nie trzeba chyba dodawać. Wystarczy tylko zaznaczyć, że zarówno w kinach, jak i

teatrach oraz cukierniach panował wielki natłok i trudno było dostać się do kasy.

Jak widać więc z powyższego święta Wielkanocne minęły w Łodzi dość wesoło pod znakiem spacerów i zabaw. A najlepszym chyba tego dowodem jest dzisiejszy ogólny katzenjammer.

—bak—

Lotnik Gayet, wynalazł spadochron nowego typu. Próbował on opuścić się z pierwszego pietra wieży Eiffla. Spadochron odmówił jednak posłuszeństwa, lotnik spadł i poniósł śmierć na miejscu.

Wybory do rady miejskiej w Pabjanicach

Ogółem złożono 11 list — Ilość uprawnionych do głosowania obywateli wynosi 25 tysięcy.

Pabjanice, 10 kwietnia. Onegdaj upłynął termin składania list kandydatów w związku z wyborami do rady miejskiej, które zostały wyznaczone na przyszłą niedzielę, tj. dnia 15 kwietnia r.b.

Ogółem złożono 11 list, a między innymi 6 polskich, 2 niemieckie i trzy żydowskie.

Zainteresowanie wyborami jest bar-

dzo wielkie. Walka między poszczególnymi listami wra na całej linii.

Z obliczeń głównej komisji wyborczej wynika, że Pabjanice liczą przeszło 25 tysięcy obywateli uprawnionych do głosowania.

Ponieważ w pabjanickiej radzie miejskiej zasiada 31 osób, przeto obliczają, że do otrzymania mandatu radzieckiego trzeba będzie zyskać około 600 głosów.

Na kobiercu ślubnym Warszawy najwięcej staje panien

Mężczyźni górują w rubryce rozwiedzionych i wdowców.

Miejska statystyka Warszawy podaje nader szczegółowe dane, dotyczące ilości małżeństw, zawieranych w Warszawie.

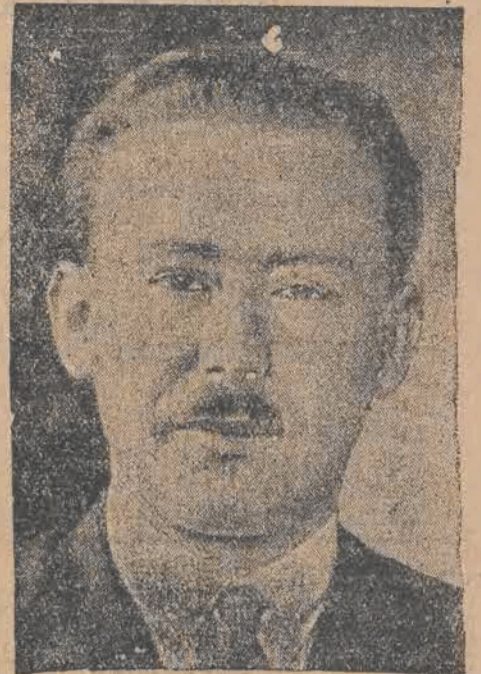
W ciągu całego ubiegłego roku zarejestrowano w stolicy 8121 nowych związków małżeńskich, w tej liczbie 6198 wśród chrześcijan. Na 1.000 chrześcijan przypada 9.6 nowych małżeństw. Jest to bardzo niewiele. W Paryżu, w którym liczba zawieranych małżeństw jest

najwyższa stosunek ten wynosi 12 na 1000.

Warto nadmienić, że liczba małżeństw mieszanych, tj. zawieranych przez osoby różnych wyznań stanowiła 5 proc. ogółu związków. Podług stanu cywilnego wśród mężczyzn wstępujących w związki małżeńskie było: kawalerów 88.7 proc., wdowców — 10.1, rozwiedzionych — 1.2 proc.

Wśród kobiet liczba panien stanowiła 92 proc., wdów — 6.8 proc.

Nowy prezes P. K. O.

Dr. HENRYK GRUBER, został mianowany prezesem Pocztowej Kasy Oszczędności.

Zderzenie tramwaju z dorożką na ul. Zgierskiej.

Łódź, 10 kwietnia.

Na ulicy Zgierskiej obok domu nr. 96 zderzył się tramwaj z dorożką.

Dzięki zimnej krwi motorniczego, który w ostatniej chwili zahamował wagon, karambol nie pociągnął za sobą groźniejszych skutków.

Jedyną pasażerką dorożki 64-letnia Zofia Zawadzka (Kilińskiego 64) wskutek wstrząsu wypadła na bruk, doznając ciężkich obrażeń ciała.

Pogotowie odwiozło ją do szpitala św. Józefa.

6-letnia dziewczynka spadła z rusztowania.

Łódź, 10 kwietnia.

Na podwórzu domu przy ulicy Rzgowskiej 113 miał miejsce wczoraj w godzinach popołudniowych straszny wypadek.

6-letnia Stanisława Czekalska, bawiąc się bez opieki, dostała się na rusztowanie. Od pewnej chwili dziewczynka nagle straciła równowagę i runęła na bruk.

Lokatorzy domu wezwali pogotowie. Przybyły lekarz stwierdził pęknięcie czaszki i w stanie nieprzytomnym przewiózł ją do szpitala Anny Marji.

Straszna śmierć dziecka pod kołami pociągu.

Z Warszawy donoszą:

Przy placie elektrycznej koleiki Warszawa — Grodzisk bawiła się 5-letnia Czesia Nawokówna, zamieszkała u rodziców przy ul. Kopińskiej 13.

Dziewczynka wybiegła na szyny akurat w momencie, kiedy nadjeżdżała rozpędzona kolejka.

Przerażony motorniczy nieudolnie wysiłkiem starał się elektrowozy zatrzymać, ale było już za późno i dziewczynka znalazła się pod kołami, które przecięły ją na połowę.

Zmasakrowanej dziewczynki nie można było wydobyć i trzeba było czekać na wóz pogotowia ratunkowego, które uniosło wagon do góry.

Wówczas dopiero zwłoki wydobyto. Motorniczy pod wrażeniem wypadku uległ wstrząsowi nerwowemu.

Tragiczny skok z pociągu

Łódź, 10 kwietnia.

Na torze kolejowym przy ulicy Srebrzyńskiej znaleziono młodego mężczyznę, zdradzającego słabe oznaki życia.

Wezwano doń pogotowie, które stwierdziło pęknięcie czaszki i przewiozło go do szpitala św. Józefa.

Jak się okazało był to niejaki Paweł Dębowy, mieszkaniec Kalisza.

Dębowy wyskoczył z pociągu będącego w pełnym biegu i uderzył głową o słup.

— Co ty robisz teraz?
— Sprzedaję meble.
— I dobrze ci idzie?
— Tymczasem wysprzedalem swoje

I znów to samo...

Prześliczną pannę Finkelstein z Łodzi poznał w Karlsbadzie młody angielski arystokrata, który ród swój wywodził od Stuartów. Miłość jak to się mówi nie pyta — potomek starożytnego rodu zakochał się na zabój w pannie Finkelstein, oświadczy się i został przyjęty.

Po ślubie młodzi wyjechali do Londynu, a młoda małżonka wróciła do Łodzi. Znajome panie składają jej gratulacje. Pewnego dnia młoda małżonka, Finkelstein z domu, przyjmuje swych gości w żalobie.

— Co się stało, kochana pani Finkelstein? — pyta jedna ze znajomych.
— Kto umarł?
— Nikt. Ale dzisiaj przecież jest rocznica śmierci naszej biednej Mani.
— Jakiej Mani?
— No, pani nie wie?, Marji Stuart!

Sensacyjny numer w cyrku. Duon Jackson — angielscy. Punktem kulminacyjnym numeru jest skok z wysokości 10 metrów górny Jackson ma zeskoczyć na ręce dolnego Jacksona. Rzucając sobie krótkie zdania:

— Ave you bidge spar?
— Jes, all — right.
— Wate spucke yo!

Jacksona skacze na Jacksona, ale tak niezrecznie, że trafił go piętą w twarz. Uderzony Jackson syczy przez zęby — Moryc, zwarajował es?...

Do Grand-hotelu zajechała p. Kaptusińska z Sieradza. Prosi o mały pokój. Portier wyznacza pokój, chłopiec zabiera bagaż pani Kaptusińskiej i prowadzi ją. W pewnej chwili pani Kaptusińska zaczyna energicznie protestować.

— Ale co to za pokój? To za mały pokój! Bez łóżka nawet! Tylko jakaś kapka i lustro! Nie biorę tego pokoju! Chłopiec uspakaja ją:
— Proszę pani, to dopiero winda!

Z rozmowy, podsłuchanej podczas świąt na ulicy:

— Ja, proszę pana, jako ochotnik wtedy się zapisałem. Bo to było, tak, wi dzi pan: — ożeniłem się w lipcu, a wojna wybuchła w sierpniu. Ja, wie pan, lubię spokój, to poszedłem na wojnę.

Przez monokl.

ZŁA PRALNIA.

— Proszę pani, jeżeli jeszcze raz moje kołnierzyki będą tak źle uprane, prze stanę do pani oddawać bieliznę!
— A na czym polega ten bład?
— Pani pierze bardzo niedokładnie. Ledwie taki kołnierzyk ponoszę osiem dni, jest znówu zupełnie brudny.

Pewien chłop z pod Łasku wygrał już dwa razy na loterii podczas ostatniego ciągnięcia.

Gdy pytano go czemu przypisać jego wielkie szczęście, odparł:
— To jest moja kalkulacja...

— Młanowicie?
W nocy śniło mi się, że widzę cztery piątki, a więc kupilem los, którego suma cyfr wynosi 25 i wygrałem...

— Jakto 25?.. Przecież śniły się panu cztery piątki, to razem dwadzieścia!

— Eeee... — odpowiada chłop — jak tak będziecia liczyli to nigdy nie wygrają!

KSIĄŻĘ CZY BŁAZEN

udziałem genialnej pary
Iwan Petrowicz
Marcella Albani

czarujący swą urodą i grą

bogini ekranów europejskich

następny program w Grand-Kinie.

Stolica dymu i miasto bez płuc

Więcej światła, więcej zieleni i słońca.

Kiedy Łódź będzie „miastem-ogrodem“?

Łódź, 10 kwietnia.

Gród nadłódzyczny w nomenklaturze geograficznej posiada szereg nazw i mniej lub więcej trafnych określeń. A więc przede wszystkim „Łódź“... choć z łodzią najmniej ma wspólnego, że względu choćby na brak rzeki. Ale stało się, nazwa zostaje tradycją. Jeżeli jednak chodzi o określenie — to w tym wypadku istnieje ich taka mnogość, że tylko kilka z nich przytoczymy: A więc „stolica pracy“, godność najzupełniej zresztą zasłużona, dalej „gród bawełny i dyskonta“, — no i najzupełniej już prozaiczny „polski Manchester“.

Są jednak ludzie, którzy stosunek swój do Łodzi określają w sposób wręcz lapidarny — „złe miasto“. Słyszałem kiedyś nawet zarzut, że Łódź jest wogóle „miastem bez duszy“.

Nie zamierzamy w tej chwili na ten temat otwierać polemiki. Szereg tych „nazw“ i „określeń“ pragniemy jeno uzupełnić.

Otóż naszym zdaniem Łódź jest w pierwszym rzędzie „stolica dymu“ i „miastem bez płuc“... Nie jest to żaden paradoks ale rzeczywistość tragedia sześć set tysięcznego miasta, gdzie rocznie ty

siące istnieć ginie na ołtarzu współczesnego Molocha — gruźlicy.

Niema chyba drugiego miasta w Polsce tak ubogiego pod względem krajobrazu jak Łódź. Ani drzewka, ani słońca, ani trawki, zieleni ani na lekarstwo. Rynsztoki, podziurawione bruki, odrapane mury i... to wszystko. Taka jest panorama współczesnej Łodzi. Kilku rachitycznych drzewek i parków przestronnych zazwyczaj mgłą dymu nie można bowiem traktować poważnie.

Dzieje się to wszystko w XX wieku, podczas, gdy na zachodzie ideałem miast stały się t. zw. „miasta ogrody“. A u nas?..

U nas ukazało się niedawno rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych nakazujące zadrzewienie gmin miejskich i wiejskich. Dotychczas ozwąło się ono echem jedynie w gminach wiejskich. Jak bowiem doniosła już „Republika“ w starostwie łódzkim odbyła się już druga z rzędu konferencja poświęcona sprawom zadrzewienia. Powzięto na niej szereg doniosłych uchwał. W Łodzi tymczasem cicho i glucho.

Dlaczego?

Odrażająca zbrodnia seksualna.

Maturzysta, pokrajany nożem chirurgicznym.

Jeszcze nie przebrzmiały echa głośnego na cały świat procesu ucznia gimnazjalnego Pawła Krantza, — procesu, który odsłonił potworny obraz moralnego upadku i zwyrodnienia wśród dzisiejszej niemieckiej młodzieży, — a już nowa, jeszcze bardziej odrażająca sprawa obraz ten jeszcze jaskrawiej podkreśla i uzupełnia.

O ile w procesie Krantza fakt seksualnego zwyrodnienia dwóch wyrostków odgrywał w stosunku do ostatecznej tragedji tylko rolę pośrednią i niedokładnie wyświetloną, o tyle w nowej sprawie rzecz się przedstawiła już wręcz odwrotnie. Teraz zabiegi dwóch młodzieńców o nieletnie, przedwcześnie życia używające dziewczyny stanowią pośredni motyw zbrodni.

Wykrycie zbrodni nastąpiło przed kilku dniami. W okolicach Gladbeck w Westfalji znaleziono ohydnie pokrajane zwłoki młodego maturzysty, 19-letniego Hellmuta Daube. Odrzucone ulegało wątpliwości, że zbrodnia została popełniona na tle seksualnem.

Bardzo szybko śledztwo doprowadziło do aresztowania rówieśnika, kolegi i przyjaciela ofiary, Fryca Hussmanna. Aresztowany dotychczas do winy się nie

przyznaje, lecz istnieje przeciw niemu już nie poszlaki, lecz wręcz nieodparte dowody.

Przedewszystkiem na wycieczkę do miejsca, w którym potem znaleziono jego trupa, Daube udał się sam na sam w towarzystwie Hussmanna. Następnie na trzewikach, które wówczas Hussmann miał na sobie, stwierdzono ślady krwi. Co więcej — szczegół najohydniejszy — jak eksperci stwierdzili, Daube poprostu żywcem krajany był chirurgicznym nożem, u Hussmanna zaś znaleziono futerał właśnie wielkiego chirurgicznego noża.

Wreszcie stwierdzono najzupełniej niewątpliwie, jaki rodzaj przyjaźni łączył obu maturzystów. Ponadto powszechnie znane było także sadystyczne zboczenie Hussmanna. Na tem tle — jak ustalono — w ciągu półtora miesiąca poprzedzającego morderstwa Daube, zakatował on dwadzieścia kotów.

Co do dziewczęcia, odgrywało ono — jak wspomniano — rolę pośrednią. Podobnie jak w sprawie Krantza, wchodziła w grę rywalizacja. Daube większych task doznawał, wskutek czego Hussmann na krótki czas przed zbrodnią zagroził mu, że się okrutnie zemści.

Podrzutek z baru

Na Woli, pod kawałkiem rogoży, znaleziono rozebranego szlachcica.

Z Warszawy donoszą:

Pan Marcelli Peptowicz, 26-letni właściciel folwarku pod Toruniem, dużo słyszał o wybornych wódkach warszawskich. Wczoraj po raz pierwszy w życiu przyjechał do stolicy.

Zaledwie wyszedł z dworca Głównego na świeże powietrze i rzucił dookoła okiem, aż krzyknął z radości na widok świetlnego szyldu:

„Bar pod Sejką“.

Bez namysłu wszedł do milej instytucji, stanął przed bufetem i jał kosztować różnobarwne nektary.

Wypił, jak wynika z protokołu policyjnego, ni mniej ni więcej tylko 33

kieliszki.

Co dalej się działo, młody szlachcic nie pamięta.

Wczoraj o świcie, czyli po upływie kilkunastu godzin, znaleziono go przed domem nr. 36 przy ulicy Karolkowej na Woli. Leżał nieprzytomny, bez pałta, marynarki, spodni i butów, otulony kawałkiem rogoży.

Z pod przykrycia sterczały z jednej strony zabłocone stopy, z drugiej — głowa.

Policjanci zabrali szlachcica do komisariatu, gdzie dzięki specyficznym zabiegom rychło odzyskał przytomność. Za pożyczone dwa złote został dep-

Wesola wdówka

Operetka w teatrze Popularnym.

Jeszcze jedna operetka w teatrze Popularnym — to wprawdzie jeszcze jedno zboczenie od tej linii repertuarowej, którą teatr ten winienby właściwie kroczyć, jeżeli ma odpowiadać istotnemu swemu przeznaczeniu...

Ale — trudno. Przytoczymy na usprawiedliwienie argument, że w okresie świątecznym szerokie masy publiczności takną jak najżywej rozrywki... Z tego punktu widzenia melodyjna operetka Lehara na deskach scenicznych Popularniaka w tygodniu wielkanocnym ma niewątpliwie pewną rację bytu... Tembardziej, że — w ramach możliwości tego teatru — wystawiona jest, naprawdę niezwykle starannie, z niezwykle nakładem pracy i pomysłowości reżyserskiej.

„Wesola wdówka“ ma w świecie teatralnym już od dobrych lat 20 urobioną opinię. Należy do najlepszych, w dorobku kompozytorskim mistrza Lehara, obiegła też w swoim czasie zwycięsko wszystkie sceny operetkowe starego i nowego świata. Zabawna, zakrawająca nieco na satyrę polityczną akcja urozmaiciła w Teatrze Popularnym reżyserja ponadto całym szeregiem wkładek tanecznych, to też całość zyskała sobie w niedzielny wieczór nader gorące oklaski tłumnie zebranych i doskonale bawiących się widzów.

Zwłaszcza podobają się w akcie drugim tańce dzieci, bardzo zgrabnie i pomysłowo ułożone przez St. Zaborowskiego. Również efektowna wstawka z huśtawkami doznała zasłużonego powodzenia.

Widowisko naogół zupełnie udane. Niemniej — mieliby nadzieję, że Teatr Popularny nawróci rychło znów na właściwe tory teatru dramatycznego i da nam jeszcze w bieżącym sezonie coś — z właściwego sobie, poważniejszego zakresu... Z

TEATR MIEJSKI.

Dzisiaj o godz. 8.30 „Spisek carowej“ (Rasputin).

Jutro (środa) po raz 4-ty „N. O. S.“ (Nie ożenie się).

Czwartek po raz 48-my „Kredowe Koło“, Cony popularne.

Piątek „N. O. S.“

Sobota — premiera baśni dramatycznej i poeńskiej Kabunda, w przekładzie Edm. Boye'go „Święto kwitnącej wiśni“.

Od dziś rozpoczyna się sprzedaż biletów na premierę.

TEATR POPULARNY.

Dzisiaj, we wtorek, o godz. 4.15 po poł. i 8.20 wieczorem dwa przedstawienia „Wesolej wdówki“.

Co nas nęci najbardziej na świecie?

Czekolada Plutos

szę do rodziny. Oprócz garderoby postradał w przygodzie złoty zegarek, dwa pierścionki, walizkę z rzeczami i 600 złotych gotówka.

„Władek“ na szafocie ucałował ręce swojej adwokatce, poczem zapalił ostatnie- go papierosa.

Egzekucja dokonana w Paryżu na osławionych bandytach Paszkowskim i „Władku“ stała się dla stolicy Francji olbrzymią sensacją.

Stosownie do ustawy, stracenia dokonano publicznie na Boulevard Aragon gdzie ustawiono gilotyne.

Oczywiście to straszliwe widowisko ściągnęło wielką ilość ciekawych, których jednakowoż powstrzymał ustawiony wokół gilotyny kordon straży.

Jeden ze skazanych, Paszkowski był prawie bez przytomności, gdy go wleczono pod topór tej straszliwej maszyny. Bezprzytomnego przywiązano do latalnej deski.

Drugi skazany na śmierć bandyta i morderca „Władek“ aż do ostatniej chwili wykazywał zdumiewającą pogardę dla śmierci. Pozostał cynicznym i zachował zimną krew. Spokojnie palił on papierosa, o którego poprosił i wyrzucił go z ust na krótko przed chwilą przywiązania go do deski. Panował on tak nad sobą, iż w tej krytycznej chwili rzucił obojętnym słowem:

— Do widzenia moi panowie.

Potem dał się słyszeć świst topora.

Ale nietylko te wstrząsające szczegóły czyniły egzekucję sensacyjnym wydarzeniem, ale także ten fakt, że po raz pierwszy kobieta, mianowicie adwokatka Władka pani dr. Erlich musiała asystować przy egzekucji.

Obrończyni towarzyszyła nieszczęsemu skazańcowi aż na szafot, i tutaj rozebrała się interesująca scena. Gdy Władek gotowy był już do swego ostatniego kroku, poprosił jeszcze o ostatnią łaskę, zaprzęgnął on ucałować rękę swojej adwokatce.

Pani dr. Erlich zdjęła rękawiczkę i wyciągnęła do skazanego rękę, którą Władek z gestem podniósł do ust. Potem rzekł:

— Dziękuję pani — i zapalił ostatnie go w życiu papierosa.

TEATR KAMERALNY.

Dziś o godz. 9 po raz 25-ty (dwudziesty piąty) wesoła komedia salonowa w 4 aktach A. Savoir'a „Osma żona Sinobrodzkiego“ z Relewicz-Ziembińską i K. Junoszą-Stepowskim.

Jutro i we czwartek wzruszający „Jastrząb“ z Junoszą-Stepowskim, który wystąpi na naszym scenie już tylko kilka razy.

TEATR W SALI GEYERA

Piotrkowska 295.

Dziś, we wtorek, o godz. 8.20 wieczorem „Za oceanem“, oporetka w 4-ach aktach z tańcami.

BERNBREAUX.

Luna nad Łodzią

Sensacyjna powieść z życia łódzkiego.

Dyrekcja Koncertów: Alfred Strauch. Tel. 13-04

SALA FILHARMONJI

Dziś, dnia 10 b. m. o godzinie 8.30
wieczorem

GRA

JÓZEF

SZIGETI

Genjalny skrzypek

Szczegóły w programach.

Bilety zawczasu nabywać można w kasie Filharmonji codziennie od godz. 10.30 do 2-ej oraz od g. 4-ej do 7-ej wiecz.

Gdy kobiety się nudzą może nawet dojść do buntu na okręcie.

Kobiety niejednokrotnie już odgrywały wybitną rolę w historii, poczynając od Ewy i jej przygody z węzłem, pięknej Heleny, której frywolność przyprawiła o tyle przykrych zająć podczas wojny trojańskiej, a teraz oto, panie, zaproszone na dancing na Royal Oak, pancernik angielski, w porcie maltańskim, spowodowały bunt i sąd wojenny nad admirałem Collardem i kapitanem okrętu Dewarem oraz komandorem Danielem.

Sąd wojenny zwołany w Gibraltarze rozpatruje obecnie sprawę niesubordynacji oraz spuszczenia bandery admirałkiej na „Royal Oak“ przez kapitana Dewara przed opuszczeniem statku przez admirała.

A wszystkiemu winne panie. Na dancingu admirał, zauważywszy, że wiele pań siedzi i niema partnerów zawołał kapitaną dowodzącego pancernikiem i

zrobił mu ostre wyrzuty za to, że nie umie przyjmować gości i nie przedstawia paniom danserów. Kapitan odpowiedział służbowo, że przedstawianie paniom danserów nie leży w obowiązkach kapitana, ale komandora, któremu ta funkcja została powierzona.

Po niejakiem czasie, kiedy liczba siedzących pań jeszcze się powiększyła, admirał wpadł w wściekłość, zaklął brzydki i oświadczył, że jeżeli komandor nie chce czy nie umie znaleźć gości między sobą, to on sam to uczyni. Jednocześnie miał się podobno nieprzyjemnie wyrazić o dyrygencie orkiestry, który się następnego dnia podał do dymisji. Na jego miejsce admirał zaangażował jazzband.

To przepełniło miarę cierpliwości oficerów. Stał awantura, niesubordynacja, bunt, sąd wojenny, który trwa jeszcze.

Bolszewicka „uprzejmość“ względem płci pięknej.

Komisarze bolszewicy kazali porozwieszać wszelkiego rodzaju aforyzmy w salach, gdzie prawowierni komuniści zwykle zbierają się na posiedzenia dyskusyjne. Oto niektóre z nich, zawieszane w sali dla „dorosłych“:

„Dwie kobiety tworzą zbiorowisko, trzy — piekło“.

„Należy wybierać kobiety z uszami, a nie z oczyma“.

„Głowa kobieca jest pusta, jak mięszek tatarszyna“.

„Najbardziej się bronią przed miłością nie cnotliwe kobiety, a źle zbudowane“.

„U kobiety i pijaka łyzy nie wiele kosztują“.

„Gdzie djabeł nie może, tam kobiecie posyła“.

— Czy pana uderzono? — spytał Rozkosz.

— Tak, ale nie wiem kto. Ktoś mnie pchnął z tyłu.

— Rozpędzić! Prądeż! W razie oporu pałaszem — rozkazywał Rozkosz Szczek oręza i bisk. stali podział. Tłum począł się szybko rozstępować co przyspieszało interwencję pieszej policji, energicznie likwidującej zająście.

Z tłumu padały raz poraz ironiczne i obelżywe okrzyki pod adresem policjantów, którzy na nie jednak nie reagowali.

— Płatne pacholki! Oddaj karabin! Bohater psia krew, patrzcie go! Guziki mu we łbie przewróciły! Urósł galanty, nasz Kalasanty, tegie stroi miny, ale w mózgu trociny! — wołano do jednego z przodowników, który górował wzrostem nad tłumem, a znany był z tego, iż zbytnią mądrością nie grzeszył.

— Cicho baby! Na podwórku pyskować, nie na ulicy odezwał się przodownik Kalasanty Marciniak.

— Nie wymyślaj! Tutaj wielki pan, a u „swojej“ to gębę stuli i ani piśnie! Ja jej powiem, żeś tutaj od bab wyzywał — odcięła się jedna z robotnic.

Głośny śmiech towarzyszył uwagom Weroniki Stępień.

Śmieli się robotnicy, śmieli się i policjanci.

Nagle, jakby na komendę, rzucił się z rozmaitych stron „Czerwony

sztandar“, równocześnie posypał się na skonsygnowany oddział policji grać kamieniami i cegiel, rzuconych przez niewidoczne ręce z dachów domów robotniczych.

Powstał popłoch. Przerażliwy pisk kobiet, płacz dzieci i jęki tratowanych zmieszały się w jedną dysharmonijną całość z alarmującymi gwizdkami policji.

Trzasnęły strzały karabinowe. Robotnicy zapełnili bramy, podwórza i klatki schodowe okolicznych domów.

Na jezdni pozostali ranni: dwóch robotarzy leżało na bruku. Jeden z nich z trudem usiłował dźwignąć się z ziemi, co mu się jednak nie udało. Przyczółkał się jedynie na chodnik, gdzie opadł bezwładnie, oparłszy się o mur kamienny. Towarzysz jego leżał nieruchomo.

Kilkanaście kroków dalej staniał się na nogach ranny w głowę policjant.

Karetka Kasy chorych przybyła prawie jednocześnie z autem pogotowia.

Równocześnie z wnętrza jednej z bram wyprowadzono pod silną eskortą grupę złożoną z kilkunastu osób.

Ruszyli parami środkiem jezdni, wśród nich pełna dumy w poszarpanej bluzce barchanowej, mimo chłodu chustkę przeczuciwszy przez ramię, kroczyła obok jakiegoś chuderlawego wyrostka Weronika Stępień.

NOWE WYKOPALISKA NA FORUM TROJANUM W RZYMIE:

1. Odcinek płaskorzeźby. 2. Fragment obrzymiej głowy, która prawdopodobnie należała do statui cesarza Nerwy. 3. Wnętrze hal targowych w starym Rzymie. 4. Kadłub statul w zbroi wojskowej.

Napisana powieść A. Puszkina. Pozostało tylko siedem szkiców i tytuł: „Romans w kaukaskim letnisku“.

Historycy literatury rosyjskiej wiedzieli, że Aleksander Puszkina, nosił się z myślą napisania powieści na tle życia Kaukazu i że gorliwie zbierał materiał do takiego dzieła — ale dotychczas niewiadome było, czy i w jakiej mierze poeta plan swój zrealizował. Dopiero ostatnio w archiwum akademii w Moskwie znalazł się siedem szkiców ręki Puszkina, które wedle zdania znanego historyka literatury rosyjskiej i gruntownego znawcy, życia i dzieł Puszkina, Ismailowa, są zarysami planowanego przez poetę dzieła „Romans w kaukaskim letnisku“.

Siedem tych szkiców stanowi tyleż wariantów wątku powieściowego, zmieniających tak dalece tok wypadków, iż trudno jest dokładnie ustalić chronologiczny ich przebieg. Trzy pierwsze szkice są najważniejsze; następne powtarzają w nich słowa treści pierwszych wariantów.

Pierwszy szkic brzmi: „Obecne położenie na Kaukazie i przesłość Kaukazu. Kim są mieszkańcy Kaukazu i z jakich sfer pochodzą ci, którzy ten kraj odwiedzają? Do jednego z letnisk kaukaskich przyjeżdża dama moskiewskich wyższych sfer z córką, panną do towarzystwa, dwoma pokojówkami i inną służbą. Równocześnie przybywa ojciec bohatera powieści pan Jakubowicz. Generał Merlin i jego żona zostają napadnięci przez czerkiesów. Opis dowódcy sotni kozackiej Kuryłowa, chorego oficera i dwóch lekarzy, nie znoszących się wzajemnie“.

Drugi szkic jest obszerniejszy, wiele sytuacji jest w nim bardziej już rozwiniętych i postaci są już dokładniej scharakteryzowane. Brzmi on:

„Les eaux — une saison. Wiosna na letnisku kaukaskim. Na kurację przybyli: rotmistrz Kuryłow, zniedołężniały fizycznie i umysłowo generał Merlin z żoną, dwaj lekarze i rodzina z Moskwy,

złożona z ojca i córki. Ojciec interesuje się tylko grą w wista, córka zaprzyjaźnia się z panną do towarzystwa generalowej. Jest to dziewczyna bardzo czuła na przygody erotyczne. Do letniska przybywa Aleksander Jakubowicz. Jest to były oficer gwardji, lekkoduch i bawidamek. Z powodu jakiegoś pojedynku został on przeniesiony do pułku dragonów na Kaukaz i odznaczył się niezwykłą odwagą. Po powrocie do Petersburga brał udział w spisku dekabrystów, został aresztowany, osadzony w twierdzy petropawłowskiej, a potem skazany na ciężkie roboty w kopalniach ołowiu w Nercyżysku. Po odbyciu w r. 1831 kary pojawił się na Kaukazie“.

Wiadomość o przybyciu Jakubowicza dookoła którego wytworzyła się już legenda, stanowi wielką sensację wśród wszystkich kuracjuszy; z wielkim zainteresowaniem oczekują jego pojawienia się na promenadzie. Wreszcie zjawia się, podziwiany przez damy, spostrzega Marię, córkę owego pana z Moskwy i zakochuje się w niej.

Chce pojąć Marię za żonę i za pośrednictwem jednego ze znajomych zapytuje matkę Marii, czyby się zgodziła na to małżeństwo. Ale Maria ani słyszeć nie chce o tem, gdyż kocha oficera Granewa bawiącego również na kuracji na Kaukazie. Jakubowicz prowokuje Granewa, wyzywa go na pojedynek.

Jeden z sekundantów poznaje w Jakubowiczu bandytę, który go ongi w górach napadł. Jakubowicz ucieka, gwałtem wprowadza Marię, Granew uwalnia ją“.

Zupełnie inaczej przedstawia ten roman trzeci szkic:

„Do letniska przybywa matka Rimska ja Korsakowa z córką Aliną. Rodzina ta odegrała wybitną rolę w towarzystwie moskiewskiem w pierwszych dziesiętkach lat 19-go stulecia. Równocześnie

przybywa ojciec Jakubowicza. Pani Korsakowa odjeżdża. Na letnisku poznaje Alina oficera Granewa i flirtuje z nim. Oficer kocha się w pięknej pannie. Spaceruje, Noce kaukaskie. Wtem przyjeżdża Jakubowicz. Ojciec jego umiera.“

Opis pogrzebu, Jakubowicz wywiera na Alinie głębokie wrażenie; poczyną ona z nim kokietować. Granew jest zazdrośny i nienawidzi Jakubowicza, który go chce pozabawić ukochanej. Jakubowicz wyznaje miłość dziewczynie i prosi o jej rękę; otrzymuje kosza; wprowadza ją pod czas balu; w parku czekają już przekupnie przezeń czerkiesi, gwałtem biorą Alinę i kryją w górach w jednym ze schronisk zbójckich.

Granew dowiaduje się o miejscu pobytu dziewczyny i wyswabia ją; pojedynkuje się z Jakubowiczem i zabija go“.

Dlaczego Puszkina tej powieści której szkic był — jak widzimy — zupełnie opracowany, nie napisał, nie wiadomo.

Nowy bzik fanatyków bolszewickich.

„Jadajcie w publicznych lokalach“.

Oto ostatnie hasło sowieckie.

Nowem hasłem rosyjskiego komunizmu jest zrezygnowanie z jedzenia w domu a stołowanie się w lokalach publicznych. Nie na to uzyskała kobieta — wołają komuniści — wszystkie prawa obywatelskie, aby marnować drogi swój czas w kuchni.

Kobieta winna pracować w biurze, w fabrykach, rywalizować z mężczyzną i działać na niwie społecznej.

Pomimo tych haseł propaganda zmierzająca do obrzydzenia domowego ogniska nie trafia na podatny grunt i daje znikome wyniki.

Nawet najgorętsze zwolenniczki komunizmu nie chcą zrezygnować z domowego gospodarstwa i zajmowania się kuchnią. Na wielkim meetyngu politycznym który odbył się w tych dniach w Moskwie, poruszano tę sprawę. Nie znalazła jednak ona zrozumienia u przytłaczającej większości kobiet, które gorąco przemawiały za utrzymaniem „burżuazyjnego systemu“ gotowania w domu — gdyż żadna dobra żona i matka nie chce wystawiać na szwank zdrowia swych rodzin, zwłaszcza, że bolszewickie restauracje gotują źle, niezdrowo i są bardzo brudne.

Zagłada cygańskich kapeli.

Tępi je jazzbandowa moda

Związek węgierskich muzyków występuje w ich obronie.

Z chwilą rozszerzenia się jazzbandowej mody nastąpił ciężki czas dla cygańskich muzykantów.

Dawniej w każdym niemal większym mieście europejskim w kawiarniach i restauracjach rozlegały się smętne tony skrzypek cygańskich. Dziś moda słucha czy się zmienia.

Zbiednieli cyganie grajkowie i wracac musieli do węgierskiej ojczyzny, często nawet nie za swoje pieniądze.

Ale i na Węgrzech przyjęto ich obywatelnie, albowiem i tam zapanował jazzband.

Związek muzyków węgierskich na którego czele stoi zasłużony kompozytor, dyrektor akademii muzycznej w Budapeszcie. Jenő Hubay, zwrócił się z manifestem do społeczeństwa, aby dało za siebie cygańskim muzykantom, oni bowiem przyczynili się w całym świecie do spopularyzowania melodji węgierskich i gdy mnie moda jazzbandu znów będą te melodje popularyzować.

Niedokończona safyra na Ligę Narodów.

Paryska „Revue des deux Mondes“ zapowiada w zeszycie kwietniowym druk niedokończonej komedji Fiersa i Cavailleta p. t. „Madre niewiasty z Genewy“.

Komedja ta została niedokończona z powodu zgonu utalentowanego komedjopisarza Cavailleta. Zmarł on, jak wiadomo, już przed blisko rokiem, a wielka szkoda, bowiem teatry z bogactwami się niewątpliwie jeszcze jedną świetną sztuką tej utalentowanej spółki.

„Madre niewiasty z Genewy“ to safyra na Ligę Narodów, miałyby więc napewno wielkie powodzenie.

Slepy odzyskał wzrok

po wzięciu z mózgu kuli, która tam tkwiła 3 lata.

Niezwykle wzruszająca chwilę przeżył Anthony Persy, którego trzy lata temu kula bandyty pozbawiła wzroku. Kiedy po operacji zdjęta mu z oczu bandaże krzyknął wzruszony „Boże — ja znowu widzę“ i rozpiakał się jak dziecko.

Persy ma lat 33 i posiada sklep jubilerski na jednej z najruchliwszych ulic Chicago. Pewnego dnia do sklepu jego wpadło trzech bandytów z krzykiem „ręce do góry, lub śmierć!“ Nieustraszony Persy rzucił się na napastników. Huknęły starzały i dzielny jubiler runął na ziemię przeszyty dwiema kulami. Znalazł go niebawem nieprzytomnego. Jedna

z kul utkwiała mu w okolicy lewej skroni, druga przeszła prawe ramię. Lekarze nie spodziewając się, aby Persy żył długo postanowili pozostawić mu kulę w głowie. Nie chcieli wskutek ryzykownej operacji przyspieszać jego śmierci.

Tymczasem Persy naprzekór przewidywaniom wracał do zdrowia. Początkowo kula w głowie nie przeszkadzała mu wcale, dopiero potem spostrzegł z przerażeniem, że traci wzrok. Najrozmaitsze zabiegi nie pomagały. Dopiero po szczęśliwym wyjęciu kuli z mózgu, która tam tkwiła przez trzy lata, dzielny jubiler odzyskał wzrok.

CASINO

Dziś i dni następnych! **Wielki świąteczny program!** Dziś i dni następnych!

Wstrząsająca epopea kochających serc, które rozdziela piekło bolszewickiej rewolucji w Rosji, a które łączą się pod jasnym niebem wolnej Francji p. t.

Miłość Joanny Ney

Według słynnej powieści rosyjskiej **ILJI ERENBURGA.**

Scenariusz: **Ilja Erenburg i Władysław Vajda.** — Reżyserja: **G. W. Pabst**

Joanna	Edith Jehanne	Zacharkiewicz . . .	Wł. Sokołoff
Gabryela	Brigitta Helm	Chalwieff	F. Rasp
Margot	H. von Walter	R Ney	A E Licho
Andrzej Łobow . . .	U. Henning	A Ney	E Jensen
		Poitras	H. Jaray

Osoby:

„Miłość Joanny Ney” arcydzieło Erenburga to bohaterkie zmaganie francuskiego dziewczęcia, które za głosem serca idzie przez krew i pożogę rewolucji bolszewickiej, by połączyć się z ukochanym człowiekiem w wolnej Francji.

Początek seansów o godz. 4.30 po poł. **orkiestra symfoniczna pod kierunkiem p. L. Kantora**

SPLENDID

Dziś i dni następnych!

ZOBYWCA SERC

Arcydzieło oparte na głosnej powieści **Maxa Broda**

W rolach głównych:

Iwan Mozzuchin
Mary Philbin

Najpotężniejsze arcydzieło sezonu!
Film, który zadziwił świat!
Okrucieństwa carskiego despotyzmu!
Orgie rozbawionego żółdactwa rosyjskiego!
Kamieniowanie grzesznicy!
Dzika, brutalna miłość księcia do niewnej i pięknej dziewczyny!
Szał i pożądanie!
Jeden pocałunek za tysiące istnień ludzkich!
Poemat miłości i pokusy!
Fascynująca treść!
Niebывałe dotąd w dziełach kinematografii mistrzowskie odtworzenie krajobrazów, miast i wsi polskich, sławotających tło akcji całego filmu.

Ilustracja muzyczna pod batutą A. CZUDNOWSKIEGO

Początek seansów o godz. 4.30 po poł.

LECZNICA

ekarzy specjalistów i gabinet denty styczny przy Górnym Ryuku.
Piotrkowska 294, tel. 22-89
przy przystanku tramw. pabjanickich) przyjmuje chorych w chorobach wszystkich specjalności od g. 10 rano do 7-ej po poł. Szczepienie ospy, analizy (mocz, krew, piwocin etc.) operacje opstrunki.

Porada 3 złote

Wizyty na miesiąc
Zabiegi i operacje od umowy. Kąpiele świetlne. Neświetlania lampą kwarcową. Roentgen. Elektryzacja. Zędy sztuczne, korony złote, platynowe i męsy.
W niedziele święta do godz 2 po p.

Potrzebne mieszkanie

5 lub 6 pokoi
w centrum miasta ze wszystkimi wygodami. Oferty sub. „AP” do „Republiki”.

Dr. med.
P. Markowicz
przyjmuje Piotrkowska 124
Tel 66-35.

od 3-7; w niedz i święta od 11-1
Choroby skóry i włosów
Leczenie defektów cery, masaż, elektroterapia
Gabinet kosmetyczny

Młody człowiek

obeznany z pracą w tkalni mechanicznej od zaraz
poszukiwany.
Oferty sub. „Energiczny” do „Republiki”

Tańców Nowoczesnych

udziela w prywatnym mieszkaniu
— **Gdańska 9, telefon 66-93** —
dypl. naucz. **Henryk Henrykowski**
w asystencji wybitnego mistrza zagranic — — — nego **p. Bruno Matha.** — — —
Lekcje w grupach i pojedynczo.

SKLEP

z pokojem i kuchnią
wraz z wygodami
do wynajęcia.

Wiadomość Ogrodowa 17, Administracja domów Sp. Akc. L. K. Poznańskiego

Dr. med.
Różaner

Dzielnia Nr 9.
Tel. Nr 28-98.
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Przyjmuje od 8-10 i od 5-8
Leczenie lampą kwarcową
Oddzielna poczekalnia dla Pań.
Dla Pań od 3-5 po poł.

Doktor
Wolkowyski

Zachodnia Nr 57
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych.
Leczenie lampą kwarcową.
Przyjmuje od 1 do 2-oi i od godz 4-8.
W niedzielę i święta od 11-1.
Dla Pań od godz. 4-5 oddzielna poczekalnia tel. 37-70

Dr. med.
S. Lewkowicz

Chor. skórne weneryczne i płciowe
Konstantynowska 12.
Tel. 55-52
Przyjmuje od 9-11 od 5-8. Dla Pań do 4-5.
Dla niezamożnych
Ceny lecznic.

Dr. med.
BRAIN

Południowa Nr 23
tel. 40-26
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Leczenie światłem, (Lampa kwarcowa)
przyjmuje od 9-11 rano i od 5-8 pp.

ODEON

Rudolf childkraut (ojciec) **Józef Schildkraut** (syn) i **Bessie Love**

w wybitnym filmie p. t.

Książkę się bawi

Sztuka filmowa w 10 aktach, którą należy zaliczyć do najlepszych utworów produkcji filmowej tego roku
Nad program Farsa. Niebwała gra artystów!!! Wielki przepych wystawy!!

„MIMOZA”

Dziś wspaniała premiera
Wi. i hi. p. dwójny 16-to aktowy program!

1) Ofiary rozwodu

Udział biorą najznakomitsi artyści **Klara Bew i Ersther Raiston.**
Następny program: **CZŁOWIEK Z BICZEM**

2) ŻONA NA DWA TYGODNIE

W roli głównej **Betty Bronson i Richard Dix**

Dziwna i fascynująca szampańska erotyczna-salonowa komed. w 8 akt

Prenumerata

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 43.
Telefony redakcji 27-24, 36-63, 26-44
Telefon administracji 22-14

W Łodzi zł. 4.00 miesięcznie. — Zamiejscowa 5 zł. miesięcznie. — Zagranica 7 złotych miesięcznie. — Odnoszenie do domów 20 groszy.

Godziny przyjęć redakcji 6-7 po poł. Rekopisów niezamówionych nie wraca się.

Ogłoszenia:

ZWYCZAJNE: 8 gr. za wiersz milimetrowy (na stronie 10 szpalt). W TEKSCIE: 40 groszy za wiersz milimetrowy (na stronie 4 szpalt). Zaręczyszki i zastrzeżenia w tekście 10 zł. Zamiejscowe o 50 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń administ. nie odpowiada. Drobne 10 gr. Poszuk pracy 5 gr. Najm. 50 gr. Ogłoszenia kolorowe (minimalna wielkość ćwierć strony) 100 procent drożej.